

239

2415-2425

A TEREMTÉS ÉPSÉGÉNEK TISZTELETBEN TARTÁSA

2415 A hetedik parancsolat megköveteli a teremtés épségének tiszteletben tartását. Az állatok, csakúgy mint a növények és az élettelen tárgyak, természetüknél fogva a múlt, a jelen és az eljövendő emberiség közös javára rendeltettek. A világ ásványi, növényi és állati erőforrásainak használata nem választható el az erkölcsi követelmények tiszteletben tartásától. Az uralom, amelyet a Teremtő az embernek az élettelen dolgok és más élőlények fölött adott, nem abszolút; mértéke a felebarát életének minőségével való törődés, beleértve a következő nemzedékeket is; megköveteli a teremtés épségének vallásos tiszteletben tartását.

2416 Az állatok Isten teremtményei, gondviselő gondoskodásával veszi körül őket. Már pusztán létükkel is áldják és dicsőítik Őt. Az embereknek is jóakarattal kell közeledniük hozzájuk. Emlékezzünk csak, milyen gyengédséggel bántak az állatokkal a szentek, így Assisi Szent Ferenc vagy Néri Szent Fülöp.

2417 Isten annak a gondjára bízta az állatokat, akit saját képére teremtett. Törvényes tehát az állatok táplálkozására és ruházat készítésére való fölhasználása. Megszelídíthetők, hogy segítsék az embert munkájában és szórakozásában is. Az állatokon végzett orvosi és tudományos kísérletek erkölcsileg elfogadhatók, ha értelmes keretek között maradnak és hozzájárulnak emberi életek gyógyításához vagy megmentéséhez.

2418 Ellenkezik az emberi méltósággal az állatok haszontalan kínzása és válogatás nélküli irtása. Ugyanígy méltatlan az emberhez, ha olyan összegeket fordít rájuk, amelyekkel elsősorban az emberek nyomorát kellene enyhíteni. Szabad az állatokat szeretni; de nem kellene csak személyeket megillető szeretettel feléjük fordulni.

III. Az Egyház szociális tanítása

2419 "A krisztusi kinyilatkoztatás (...) elvezet minket a társadalmi élet törvényeinek mélyebb megértésére." Az Egyház az evangéliumból megkapja az ember igazságára vonatkozó teljes kinyilatkoztatást. Amikor az evangélium hirdetésére szóló küldetését teljesíti, Krisztus nevében tanúsítja az embernek tulajdon méltóságát és meghívását a személyek közösségébe; az isteni bölcsesség szerint tanítja neki az igazságosság és a béke követelményeit.

2420 Az Egyház akkor mond erkölcsi ítéletet gazdasági és társadalmi kérdésekről, "amikor azt az emberi személy alapvető jogai vagy a lelkek üdvössége megkívánja". Az erkölcsiség rendjében a politikai hatalom küldetésétől eltérő küldetéssel cselekszik: az Egyház azért foglalkozik a közjó evilági összetevőivel, mert a legfőbb Jóra, végső célunkra vannak rendelve. Arra törekszik, hogy segítse helyes magatartások kialakulását a földi javak kezelésében és a társadalmi-gazdasági kapcsolatokban.

2421 Az Egyház szociális tanítása a 19. században fejlődött ki, amikor az evangélium találkozott a modern ipari társadalommal, a fogyasztási javak termelésére létrehozott új struktúráival, új társadalom-, állam- és hatalom-fogalmával, új munka- és tulajdonformáival. A gazdasági és szociális kérdésben kifejtett egyházi tanítás tanúsítja az Egyház tanításának maradandó értékét és mindig élő és tevékeny hagyományának igazi értelmét.

2422 Az Egyház szociális tanítása az Egyház tanításának egészén belül olyan önálló rész, mely annak megfelelően alakul, ahogyan az Egyház a Jézus Krisztustól kapott teljes kinyilatkoztatás fényében, a Szentlélek segítségével értelmezi a történelem eseményeit. E tanítás annál elfogadhatóbbá válik a jóakarató emberek számára, minél mélyebben áthatja a hívők viselkedését.

2423 Az Egyház szociális tanítása alapelveket javasol a reflektáláshoz; kidolgozza az ítéletalkotás kritériumait, és útmutatásokat ajánl a cselekvéshez:

Minden olyan rendszer, amely szerint a társadalmi kapcsolatokat teljes mértékben a gazdasági tényezők határozzák meg, ellentétes az emberi személy és cselekedetének természetével.

2424 Erkölcsileg elfogadhatatlan az az elmélet, amely a nyereséget teszi a gazdasági tevékenység kizárólagos szabályává és végső céljává. A pénz rendetlen vágya szüntelenül megtermi káros gyümölcseit. Ez a társadalmat fölforgató számos konfliktus egyik oka.

Egy olyan rendszer, "mely egyes személyek és csoportok alapvető jogait föláldozza a termelés kollektív szervezetéért", ellentétes az ember méltóságával. Minden olyan gyakorlat, mely a személyt puszta haszonszerző eszközzé teszi, szolgává aljasítja az embert, a pénz bálványozásához vezet és hozzájárul az ateizmus terjedéséhez. "Nem szolgálhattok az Istennek és a Mammonnak" (Mt 6,24; Lk 16,13).

2425 Az Egyház elutasította a modern időkben a "kommunizmushoz" vagy "szocializmushoz" társult totalitárius és ateista ideológiákat. Másfelől viszont elutasította a "kapitalizmus" gyakorlatában az individualizmust és a piac törvényének abszolút elsődlegességét az emberi munkával szemben. A gazdaság kizárólagosan központi tervezéssel történő szabályozása fölforgatja az alapvető társadalmi kapcsolatokat; a kizárólagosan piaci törvényekkel történő szabályozás sérti a társadalmi igazságosságot, mert "számtalan olyan emberi szükséglet van, melyek a piacról nem kielégíthetők". Az értékek igaz hierarchiáját és a közjót tekintetbe véve harcolni kell a piac értelmes irányításáért és a gazdasági kezdeményezésekért.